

Nr 58.

Ankom till riksdagens kansli den 1 december 1939 kl. 7 f. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående tillverkning och beskattning av maldrycker, m. m. jämte i ämnet väckta motioner.

(2:a avd.)

I en den 14 oktober 1939 dagtecknad proposition, nr 68, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att

dels antaga vid propositionen fogade förslag till

- 1) förordning angående tillverkning och beskattning av maldrycker; samt
- 2) förordning om ändrad lydelse av 6 § 2 mom. förordningen den 11 juni 1926 (nr 207) angående tillverkning och beskattning av brännvin,

dels besluta, att den vid tulltaxeförordningen den 4 oktober 1929 (nr 316) fogade tulltaxan skall från och med dag, som Kungl. Maj:t bestämmer, i nedan angivna del hava följande ändrade lydelse:

		Tull för 100 kg kronor
	Maldrycker:	
145	på fat..... B	45: —
146	på andra kärl..... 100 liter	54: —
<i>Anm.</i> Angående — — — stadgat.		

dels godkänna av departementschefen i statsrådsprotokollet förordad organisation av den lokala kontrollen över maldrycks- och brännvinstillverkningen;

dels medgiva, att den i avlöningsstaten för kontrollstyrelsen under anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal upptagna delposten till grundavlöningar m. m. må överskridas med högst 8,200 kronor;

dels medgiva, att av det för budgetåret 1939/40 anvisade anslaget till Kontrollstyrelsen: Kontroll å tillverkningsavgifter må tagas i anspråk ett belopp av 14,400 kronor till engångsersättningar åt vissa överkontrollörer vid maldrycks- och brännvinstillverkningskontrollen vid avgång ur tjänst, i enlighet med vad departementschefen i statsrådsprotokollet föreslagit;

dels ock medgiva, att överkontrollörerna vid nämnda kontroll C. A. Hammarlund och I. S. J. Gemzell må från och med månaden näst efter den, var-

under deras förordnanden såsom överkontrollör upphöra, under återstående livstid från anslaget till diverse pensioner och understöd m. m. uppbära en årlig pension av 3,096 kronor, respektive 2,556 kronor.

Vid propositionen fogade författningsförslag äro av följande lydelse:

Förslag till förordning angående tillverkning och beskattning av maltdrycker.

Häri genom förordnas som följer:

1 KAP.

Allmänna bestämmelser.

1 §.

1. Med maltdryck förstås i denna förordning varje jäst, alkoholhaltig, odestillerad dryck, vid vars framställning torkat, rostat eller bränt malt kommit till användning; dock skall genom hembrygd tillverkad sådan dryck anses såsom maltdryck allenast om vid tillverkningen såsom extraktgivande ämne använts huvudsakligen malt och alkoholhalten icke överstiger fem viktprocent.

2. Vad i denna förordning stadgas angående maltdrycker av första klassen skall i tillämpliga delar gälla beträffande alkoholfria drycker, vid vilkas framställning torkat, rostat eller bränt malt kommit till användning.

3. Denna förordning äger icke tillämpning å tillverkning av maltextrakt. Angående sådan tillverkning meddelas föreskrifter av Kungl. Maj:t.

2 §.

1. Tillverkning av maltdrycker för försäljning må företagas endast i den ordning och under de villkor, som stadgas i denna förordning.

2. Hembrygd av maltdrycker för eget behov må, utan hinder av föreskrifterna i denna förordning, företagas av envar, som icke idkar försäljning eller tillverkning för försäljning av sådana drycker.

3 §.

Maltdrycker indelas i tre klasser.

Första klassen omfattar maltdrycker, vilkas alkoholhalt icke överstiger en och åtta tiondels viktprocent.

Andra klassen omfattar maltdrycker, vilkas alkoholhalt överstiger en och åtta tiondels men icke tre och två tiondels viktprocent.

Tredje klassen omfattar maltdrycker, vilkas alkoholhalt överstiger tre och två tiondels viktprocent.

4 §.

1. Med *skattepliktigt bryggeri* förstås i denna förordning bryggeri, där maltdrycker av samtliga klasser må tillverkas.

Med *skattefritt bryggeri* förstås bryggeri, där endast maltdrycker av första klassen må tillverkas.

2. *Tillverkningsår* räknas från och med den 1 oktober till och med den 30 september.

5 §.

1. Den, som idkar tillverkning av maltdrycker för försäljning, kallas i denna förordning *tillverkare*.

2. Ämbets- eller tjänsteman, som till följd av sitt ämbete eller sin tjänst kan komma att deltaga i beslut angående tillverkning, beskattning eller försäljning av maltdrycker eller däröver utöva tillsyn, må icke taga befattning med bryggerirörelse eller vara ledamot i styrelsen för aktiebolag eller ekonomisk förening, som driver sådan rörelse.

3. Vid bryggeri skall finnas en föreståndare (*bryggeriföreståndare*), som är ansvarig för att rörelsen bedrivs enligt föreskrifterna i denna förordning och bestämmelser som meddelas med stöd av densamma. För bryggeriföreståndaren skall finnas ersättare, som i bryggeriföreståndarens frånvaro skall ansvara för rörelsen. Bryggeriföreståndare och ersättare för denne utses av tillverkaren.

Tillverkare, som personligen handhar den omedelbara ledningen av rörelsen, må själv vara bryggeriföreståndare.

Finner kontrollstyrelsen bryggeriföreståndare icke vara lämplig för uppdraget, må styrelsen ålägga tillverkaren att utse annan bryggeriföreståndare.

6 §.

1. Bryggeri och i bryggeri bedriven tillverkning skola stå under statens kontroll.

Kontrollen utövas av kontrollstyrelsen med biträde av särskilda kontrolltjänstemän.

2. Bryggeri skall vara inrättat på sådant sätt och rörelsen där så bedrivs, att kontrollen må kunna utövas utan svårighet.

3. Kontrolltjänsteman äger påfordra att när som helst erhålla tillträde till bryggeri och till samtliga för bryggerirörelsen använda lokaler, upplagsplatser och andra förvaringsställen.

4. Tillverkare skall för kontrollen utan ersättning tillhandahålla erforderliga prov å vört eller tillverkad maltdryck samt ställa till förfogande nödiga redskap och lämna behövlig handräckning.

5. Tillverkare har att på egen bekostnad anskaffa de journaler och andra handlingar, vilka enligt föreskrift i denna förordning eller med stöd av densamma meddelade bestämmelser skola föras eller upprättas i bryggeri.

Tillverkare är pliktig att ställa sig till efterrättelse de föreskrifter, som

kontrollstyrelsen meddelar angående förändret eller upprättandet av nämnda journaler och handlingar samt angående deras bevarande under viss tid och insändande i original eller avskrift till kontrollmyndighet.

6. Tillverkare är pliktig att vid anfordran hålla sina handelsböcker med tillhörande verifikationer ävensom i 5 mom. omnämnda journaler och handlingar tillgängliga för kontrolltjänsteman.

7. Tillverkare skall ställa sig till efterrättelse de särskilda föreskrifter, som kontrollstyrelsen för erhållande av en betryggande kontroll över tillverkningen och beskattningen av maltdrycker meddelar, ävensom de anvisningar, som kontrolltjänsteman i enlighet med denna förordning eller kontrollstyrelsens föreskrifter kan lämna.

2 KAP.

Om tillverkning av maltdrycker i skattepliktigt bryggeri.

7 §.

Utan Kungl. Maj:ts tillstånd må tillverkning av maltdrycker av andra eller tredje klassen icke bedrivas i annat bryggeri än sådant, i vilket dylik tillverkning enligt tillståndsbevis bedrivits efter ingången av oktober månad 1938.

Har, av annan anledning än för vidtagande av reparation, under ett tillverkningsår i skattepliktigt bryggeri icke företagits brygd för framställning därstädes av maltdrycker av andra eller tredje klassen, må tillverkningen av sådana maltdrycker icke utan Kungl. Maj:ts tillstånd ånyo upptagas i bryggeriet.

8 §.

1. Har någon erhållit Kungl. Maj:ts tillstånd att bedriva tillverkning av maltdrycker av andra och tredje klasserna i visst bryggeri eller har någon övertagit den rörelse, som i skattepliktigt bryggeri bedrivits av annan, skall han till kontrollstyrelsen göra anmälan om tillverkningens upptagande och dagen därför (*driftsanmälan*) och i densamma uppgiva:

- a) bryggeriets namn och belägenhet,
- b) tillverkarens fullständiga namn och postadress,
- c) namnen å bryggeriföreståndare och ersättare för denne,
- d) namnet å den person, som jämlikt 16 § 2 mom. utsetts att vara forse-
delskontrollant vid bryggeriet, samt
- e) huruvida maltdrycker av första klassen skola tillverkas i bryggeriet.

Föreligger ej hinder för rörelsens utövande, meddelar kontrollstyrelsen bevis därom.

Innan sådant bevis utfärdats, må rörelsen icke utövas, dock att den, som övertagit av annan bedriven rörelse, må, därest anmälan göres inom fjor-

ton dagar efter övertagandet, fortsätta rörelsen till dess kontrollstyrelsen meddelat beslut i anledning av anmälningen.

2. Under den sista månaden av varje tillverkningsår skall tillverkare, som ämnar fortsätta rörelsen under det kommande tillverkningsåret, till kontrollstyrelsen göra anmälan därom och samtidigt lämna uppgift angående de förhållanden, som angivas i 1 mom. första stycket a)—e).

3. Inträder ändring i förhållande, varom uppgift lämnats enligt 1 eller 2 mom., skall tillverkaren inom åtta dagar underrätta kontrollstyrelsen därom.

4. Ämnar tillverkare helt nedlägga rörelsen vid bryggeri, skall han i god tid förut till kontrollstyrelsen göra anmälan därom med uppgift om dagen, då nedläggandet kommer att ske. Efter den uppgivna dagen må rörelsen icke fortsättas.

9 §.

1. Över skattepliktigt bryggeri skall finnas planritning jämte beskrivning i två exemplar, av vilka det ena skall förvaras i bryggeriet och det andra hos kontrollstyrelsen.

Ny planritning jämte beskrivning skall upprättas, då kontrollstyrelsen så prövar erforderligt.

2. Pannor, jäskar och lagerbehållare skola vara uppmätta och märkta på sätt kontrollstyrelsen föreskriver.

3. Allt för tillverkningen i skattepliktigt bryggeri avsett malt skall uppvägas å en i bryggeriet uppställd justerad automatisk våg, försedd med självregistrerande räkneverk. Vågen skall anskaffas och underhållas av tillverkaren.

Angående skyldighet för tillverkare att i visst fall hava mattkross i bryggeriet ansluten till vågen stadgas i 21 §.

10 §.

För tillverkning av maltdrycker av andra och tredje klasserna må endast användas torkat, rostat eller bränt kornmalt samt humle, jäst och vatten, såvida icke kontrollstyrelsen medger användning jämväl av andra råämnen. Användning av sackarin må dock icke medgivas.

Med sackarin förstås i denna förordning varje konstgjort sötningsmedel, som har högre söthetsgrad än raffinerat socker men icke sockrets näringsvärde.

11 §.

Tillverkning för försäljning av maltdryck av tredje klassen må äga rum allenast för utförsel ur riket samt för vetenskapligt, medicinskt, farmaceutiskt, tekniskt, industriellt eller annat likartat ändamål.

3 KAP.

Om beskattning av maltdrycker i skattepliktigt bryggeri.

12 §.

För maltdrycker av andra och tredje klasserna, tillverkade i skattepliktigt bryggeri här i riket, skall tillverkaren enligt vad nedan närmare stadgas erlägga skatt.

Från skatteplikt undantagas maltdrycker, som från bryggeri utlämnas för utförsel ur riket eller till svensk frihamn eller såsom prov för analytisk undersökning, så ock maltdrycker, som inom bryggeri användas för tekniskt ändamål eller där förstöras.

13 §.

Skatten utgår

för maltdryck av andra klassen med trettio öre för liter samt för maltdryck av tredje klassen med femtiofyra öre för liter.

Vid varje bryggeri skall dock, så länge tillverkning av maltdrycker av andra och tredje klasserna må företagas i bryggeriet, skatt utgå med minst femhundra kronor för helt kalenderkvartal räknat. I detta belopp må ej inräknas skatt, som belöper å maltdrycker, tillverkade vid annat skattepliktigt bryggeri.

Kontrollstyrelsen må medgiva, att vad i andra stycket stadgas icke skall gälla beträffande kalenderkvartal, varunder tillverkningen varit nedlagd för reparation eller varunder tillverkningen vid nytt bryggeri igångsatts.

14 §.

1. Tillverkare i skattepliktigt bryggeri skall föra följande journaler, vilka för varje klass av maltdrycker, som rörelsen omfattar, skola utvisa:

a) *bryggjournal*: verkställda brygder samt myckenheten använda råämnen ävensom vörtens volym och extrakthalt;

b) *tappningsjournal*: myckenheten tappade maltdrycker;

c) *friölsjournal*: myckenheten maltdrycker, som inom bryggeriet användas för tekniskt ändamål eller där förstöras under sådana omständigheter, att myckenheten kan fastställas;

d) *försäljningsjournal*: myckenheten maltdrycker, som utföras från bryggeriet eller inom bryggeriet utlämnas till personalen för förbrukning därstädes; samt

e) *införseljournal*: myckenheten maltdrycker, som efter utlämning från bryggeriet återinföras till bryggeriets lager eller som dit införas från annat bryggeri.

2. Tillverkare är skyldig att föra sina handelsböcker på sådant sätt, att jämförelse mellan dem och de under d) och e) omnämnda journalerna utan svårighet kan verkställas.

15 §.

Maltdrycker av andra och tredje klasserna må icke utföras från skattepliktigt bryggeri annorledes än på flaskor av den storlek, som kontrollstyrelsen bestämmer, eller på andra slutna kärl och behållare, vilka med avseende å rymden blivit märkta på sätt i 14 § lagen om mått och vikt sägs.

16 §.

1. Över maltdrycker, som utföras från skattepliktigt bryggeri, skall förteckning (*forsedel*) upprättas för varje transport. Forsedel upprättas i det antal exemplar, som kontrollstyrelsen bestämmer. Ett exemplar skall såsom verifikation fogas vid försäljningsjournalen och ett skall åtfölja transporten, så länge denna verkställes av tillverkaren.

2. Vid skattepliktigt bryggeri skall finnas en av tillverkaren utsedd *forsedelskontrollant*, som enligt närmare anvisningar av kontrollstyrelsen har att tillse, att bestämmelserna i 1 mom. och de föreskrifter, som kontrollstyrelsen meddelar angående tillämpningen av samma bestämmelser, vederbörligen iakttagas.

Då förhållandena vid visst bryggeri därtill föranleda, må med kontrollstyrelsens medgivande flera *forsedelskontrollanter* finnas vid bryggeriet.

Finner kontrollstyrelsen *forsedelskontrollant* icke vara lämplig för uppdraget, må styrelsen ålägga tillverkaren att utse annan *forsedelskontrollant*.

Forsedelskontrollant må icke taga befattning med förändet av de i 14 § 1 mom. omnämnda journalerna för den tid, under vilken han tjänstgjort i sådan egenskap. Bryggeriföreståndare eller ersättare för denne må icke vara *forsedelskontrollant*.

17 §.

Med undantag för de fall, som avses i 13 § andra stycket och 19 §, beräknas skatten å den i försäljningsjournalen upptagna myckenheten maltdrycker av andra och tredje klasserna med avdrag för den myckenhet maltdrycker av nämnda båda klasser, som enligt bryggeriets journaler med tillhörande verifikationer

a) från bryggeriet utlämnats för utförsel ur riket eller till svensk frihamn eller såsom prov för analytisk undersökning,

b) efter utlämning från bryggeriet återinförts till bryggeriets lager, eller

c) från bryggeriet överförts till annat skattepliktigt bryggeri för att därifrån försäljas.

Avdrag må icke göras, med mindre tillverkaren kan förete, beträffande maltdrycker, som utförts ur riket eller till svensk frihamn, tullmyndighets bevis därom samt beträffande maltdrycker, som avses under b) och c), intyg av *forsedelskontrollant* om återinförandet eller överförandet. I fall, som avses under c), skall intyget utfärdas av *forsedelskontrollanten* vid det bryggeri, till vilket överförandet skett.

Lämnade uppgifter rörande till utförsel anmäld vara skola kontrolleras av tullmyndigheten, som för detta ändamål äger att, där så anses nödigt, undersöka varan. Angående tullkontroll vid varans utförsel gäller i övrigt vad därom är i fråga om restitutionsgods stadgat.

Maltdrycker av andra eller tredje klassen, som efter utförsel ur riket eller till svensk frihamn åter införs, skola återställas till det bryggeri, från vilket de utlämnats, eller överföras till annat skattepliktigt bryggeri.

18 §.

1. Tillverkare i skattepliktigt bryggeri skall för varje månad upprätta och senast å åttonde söckendagen efter månadens utgång till kontrollstyrelsen insända en på tro och heder avgiven deklARATION angående den myckenhet maltdrycker av andra och tredje klasserna, som under månaden enligt försäljningsjournalen utförts från bryggeriet eller inom bryggeriet utlämnats till personalen för förbrukning därstädes, ävensom rörande den myckenhet maltdrycker av nämnda båda klasser, för vilken avdrag må göras vid skattens beräkning enligt vad i 17 § sägs. I deklARATIONEN skall tillika angivas den skatt, som belöper å den i deklARATIONEN upptagna beskattningsbara myckenheten.

Å deklARATIONEN skall finnas intyg av två personer, att densamma överensstämmer med journalerna och att beträffande den myckenhet maltdrycker, för vilken avdrag gjorts, för intygsgivarna företetts bevis eller intyg, som avses i 17 § andra stycket.

2. Tillverkare skall senast å femtonde dagen i varje månad erlägga skatten för föregående månad genom inbetalning å statsverkets checkräkning i riksbanken för kontrollstyrelsens räkning; och skall vid inbetalningen för den sista månaden i varje kalenderkvartal jämväl erläggas vad som kan brista i den skatt, som enligt 13 § andra stycket minst skall utgå.

3. Erlägges icke skatten för visst bryggeri inom föreskriven tid, må kontrollstyrelsen meddela förbud tills vidare, till dess skatten guldits, att utföra maltdrycker från bryggeriet.

För uttagande av förfallen skatt må på framställning av kontrollstyrelsen utmätning omedelbart verkställas.

4. Tillverkare i skattepliktigt bryggeri är skyldig att, då kontrollstyrelsen så prövar nödigt, för skattens behöriga erläggande hos kontrollstyrelsen ställa säkerhet till belopp, som styrelsen finner erforderligt.

Ställes ej vid anfordran sådan säkerhet, skall vad i 3 mom. första stycket stadgas äga motsvarande tillämpning.

19 §.

1. Då rörelsen vid skattepliktigt bryggeri nedlægges, är tillverkaren pliktig att betala skatt för samtliga i bryggeriet befintliga maltdrycker av andra och tredje klasserna.

2. Därest vid granskning av skattepliktigt bryggeris journaler eller andra redovisningshandlingar eller eljest utrönes, att för någon månad skatt bort utgå med högre belopp än som för månaden erlagts, eller att i det i bryggeriet befintliga lagret av maltdrycker av andra och tredje klasserna förefinnes brist, som tillverkaren icke kan nöjaktigt förklara, är tillverkaren pliktig att vid anfordran genast erlägga, i förra fallet den resterande skatten och i senare fallet skatt för en myckenhet, som motsvarar bristen.

3. Vad i 18 § 2 och 3 mom. stadgas skall i tillämpliga delar gälla i fråga om skattebelopp, som avses i denna paragraf.

20 §.

Tillverkare i skattepliktigt bryggeri skall för varje tillverkningsår upprätta skriftlig redogörelse för de förändringar, det i bryggeriet befintliga lagret av maltdrycker under året undergått (*årsredogörelse*). I årsredogörelsen skall för olika slag av maltdrycker angivas:

- a) storleken av lagret vid tillverkningsårets början,
- b) den myckenhet, som under året tillförts lagret,
- c) den myckenhet, som under året bortförts därifrån,
- d) svinnets storlek och
- e) lagrets storlek vid tillverkningsårets utgång.

21 §.

Då särskilda förhållanden beträffande visst skattepliktigt bryggeri därtill föranleda, må kontrollstyrelsen förordna, att den i 9 § 3 mom. omnämnda vågen skall anslutas till maltkross i bryggeriet sålunda, att maltet ej kan krossas utan att först hava genomgått vågen.

4 KAP.

Om tillverkning av maltdrycker i skattefritt bryggeri.

22 §.

1. Har någon för avsikt att upptaga tillverkning av maltdrycker av allenast första klassen i nytt bryggeri eller i äldre bryggeri, i vilket rörelsen nedlagts, eller har någon övertagit den rörelse, som i skattefritt bryggeri bedrivits av annan, skall han till kontrollstyrelsen göra anmälan om tillverkningens upptagande och dagen därför (*driftsanmälan*) och i densamma uppge:

- a) bryggeriets namn och belägenhet,
- b) tillverkarens fullständiga namn och postadress, samt
- c) namnen å bryggeriföreståndare och ersättare för denne.

Föreligger ej hinder för rörelsens utövande, meddelar kontrollstyrelsen bevis därom.

Innan sådant bevis utfärdats, må rörelsen icke utövas, dock att den, som

övertagit av annan bedriven rörelse, må, därest anmälan göres inom fjorton dagar efter övertagandet, fortsätta rörelsen till dess kontrollstyrelsen meddelat beslut i anledning av anmälningen.

2. Under den sista månaden av varje tillverkningsår skall tillverkare, som ämnar fortsätta rörelsen under det kommande tillverkningsåret, till kontrollstyrelsen göra anmälan därom och samtidigt lämna uppgift angående de förhållanden, som angivas i 1 mom. första stycket a)—c).

3. Inträder ändring i förhållande, varom uppgift lämnats enligt 1 eller 2 mom., skall tillverkaren inom åtta dagar underrätta kontrollstyrelsen därom.

4. Ämnar tillverkare helt nedlägga rörelsen vid bryggeri, skall han i god tid förut till kontrollstyrelsen göra anmälan därom med uppgift om dagen, då nedläggandet kommer att ske. Efter den uppgivna dagen må rörelsen icke fortsättas.

23 §.

Maltdrycker av andra eller tredje klassen må icke införas i skattefritt bryggeri med därtill hörande lokaler, upplagsplatser och andra förvaringsställen.

24 §.

1. Tillverkare i skattefritt bryggeri skall rörande verkställda brygder föra särskild journal (*bryggjournal*).

2. Tillverkare, som ej enligt bokföringslagen är pliktig föra handelsböcker, skall hålla bok, utvisande myckenheten malt och övriga råämnen, som inköpts för tillverkningen.

3. Jäskar skola vara uppmätta och märkta på sätt kontrollstyrelsen föreskriver.

5 KAP.

Vissa gemensamma bestämmelser.

25 §.

Stamvörtstyrkan hos maltdryck av första klassen må icke överstiga sex eller understiga fyra procent.

Stamvörtstyrkan hos en maltdryck är, därest extrakthalten efter jästens tillsättande icke undergått annan förändring än den, som betingas av jäsningsen, lika med extrakthalten vid tidpunkten för jästens tillsättande. Har maltdrycken därefter undergått förändring genom tillsats av extraktgivande ämne, spädning eller på annat dylikt sätt, skall vid stamvörtstyrkans fastställande tagas hänsyn därtill.

Utän hinder av vad i första stycket stadgas må kontrollstyrelsen med-

giva, att vid tillverkning i visst bryggeri av maltdryck av första klassen stamvörtstyrkan må överstiga sex procent, därest de åtgärder, vilka tillverkaren ämnar vidtaga i syfte att förhindra, att alkoholhalten kan överstiga en och åtta tiondels viktprocent, finnas vara betryggande. Vid tillverkning, som bedrivs enligt sådant tillstånd, må sackarin icke användas.

Tillstånd, som nu är sagt, skall meddelas tills vidare och må återkallas, om det vid upprepade tillfällen befinnes, att alkoholhalten överstiger en och åtta tiondels viktprocent, eller det eljest är uppenbart, att de av tillverkaren vidtagna åtgärderna till förhindrande av alkoholhaltens ökning icke äro betryggande.

26 §.

Vört må utlämnas från bryggeri allenast då vörten är avsedd för bakning eller eljest för annat industriellt ändamål än tillverkning av maltdrycker. Från skattefritt bryggeri må icke utlämnas vört av högre extrakthalt än sex procent. Kontrollstyrelsen äger, där så finnes erforderligt, meddela närmare föreskrifter angående de villkor, under vilka utlämnandet må ske.

Vad nu är sagt skall icke utgöra hinder för tillverkare, som efter vederbörlig anmälan i bryggeri bedriver tillverkning av maltextrakt, att därifrån utföra dylik vara.

27 §.

Maltdrycker må från bryggeri utlämnas endast på kärl, som äro stämplade och försedda med etikett. Beträffande flaska må stämplingen ske å kork, propp eller annan förslutning. Såväl stämpel som etikett skall innehålla uppgift om namnet å det bryggeri, varest tillverkningen skett, samt beteckningen för den klass, till vilken maltdrycken är hänförlig. I stället för bryggeriets namn må dock användas en såsom ursprungsbeteckning lämplig, av kontrollmyndigheten godkänd förkortning av namnet eller ock bryggeriets inregistrerade varumärke.

Etikett må icke innehålla benämning, som är ägnad att giva maltdrycken sken av att vara av annan klass än den, till vilken densamma är hänförlig.

Har vid tillverkning av maltdryck av första klassen använts sackarin eller överstiger stamvörtstyrkan hos maltdryck av nämnda klass sex procent, skall etiketten innehålla uppgift därom.

Vad i denna paragraf stadgas skall icke äga tillämpning, då maltdryck av första klassen av köpare avhämtas i öppet kärl.

28 §.

För varje tillverkningsår eller del därav, varunder tillverkning av maltdrycker av första klassen skall bedrivas i bryggeri, är tillverkaren pliktig att förskottsvis till statsverket utgiva bidrag till kostnaden för kontrollen å nämnda tillverkning vid bryggeriet med etthundrafemtio kronor. Påbörjas tillverkningen under den senare hälften av ett tillverkningsår, utgår dock

avgiften för samma år med allenast sjuttiofem kronor. Bidraget inbetalas å tid och på sätt, som kontrollstyrelsen bestämmer.

Erlägges icke bidragsbelopp för visst bryggeri inom föreskriven tid, må kontrollstyrelsen meddela förbud tills vidare, till dess beloppet guldits, mot tillverkning av maltdrycker av första klassen vid bryggeriet.

Vad i 18 § 3 mom. andra stycket stadgas skall äga motsvarande tillämpning i fråga om bidragsbelopp, som avses i denna paragraf.

6 KAP.

Ansvarsbestämmelser m. m.

29 §.

Den, som tillverkar maltdryck för försäljning utan att vara därtill berättigad enligt bestämmelserna i denna förordning, straffes, där tillverkningen skett i allenast ringa omfattning, med dagsböter.

Bedrives tillverkningen yrkesmässigt eller eljest i större omfattning än i första stycket avses, vare straffet dagsböter, ej under tio, eller fängelse i högst sex månader.

Den, som fälles till ansvar jämlikt andra stycket, skall ock dömas skyldig att för den tillverkade myckenheten gälda skatt, vilken skall beräknas efter den i 13 § för maltdryck av tredje klassen bestämda skattesatsen, såvitt icke visas, att de tillverkade maltdryckerna varit hänförliga till andra klassen, då skatten skall beräknas efter skattesatsen för sistnämnda klass. I intet fall må dock skatten utgå med mindre belopp än tvåhundrafemtio kronor.

Vad i tredje stycket sägs skall icke äga tillämpning, då det visas sannolika skäl för att de tillverkade maltdryckerna varit hänförliga till första klassen, samt ej heller då skatt för desamma påförts eller kommer att påföras enligt bestämmelserna i 3 kapitlet.

30 §.

Har någon uppsåtligen antingen underlåtit att i forsedel, journal, deklARATION eller annan handling, som tjänar till ledning vid fastställandet av den beskattningsbara myckenheten maltdrycker, lämna eller införa uppgift, som bort lämnas eller införas, eller ock i handling som nu sagts lämnat eller infört oriktig uppgift, och har därav föranletts, att skatt utgått med mindre belopp än som bort utgå, böte högst fem gånger det skattebelopp, som undandragits statsverket; dock må beloppet av böterna, där ej synnerligen förmildrande omständigheter föreligga, icke sättas lägre än tvåhundrafemtio kronor. Vid synnerligen försvårande omständigheter må till fängelse i högst sex månader dömas.

Har någon genom grov vårdslöshet gjort sig skyldig till förfarande, som

i första stycket avses, vare straffet böter, högst två gånger det belopp, som undandragits statsverket; dock må beloppet av böterna, där ej synnerligen förmildrande omständigheter föreligga, icke sättas lägre än femtio kronor.

31 §.

Den, som i strid mot förbud som avses i 18 § 3 mom. utför maltdrycker från skattepliktigt bryggeri, straffes med dagsböter, ej under tjugu, eller med fängelse i högst sex månader.

Maltdrycker, vilka av tillverkare i strid mot sådant förbud utförts från skattepliktigt bryggeri och vilka fortfarande äro i tillverkarens besittning, vare förverkade tillika med kärl och emballage, vari de förvaras.

Vad som på grund av denna bestämmelse tagits i beslag må av den myndighet, som förordnat om beslaget, genast försäljas till annan tillverkare eller, därest försäljning icke kan komma till stånd, förstöras.

32 §.

1. Befinnes alkoholhalten i maltdryck, som tillverkats i skattepliktigt bryggeri och som utlämnats därifrån på kärl, stämplat med beteckning för maltdryck av andra klassen, överstiga tre och två tiondels viktprocent, straffes bryggeriföreståndaren med dagsböter, ej under tjugu.

Har förseelsen skett i allenast ringa omfattning och ej uppsåtligen och har bryggeriföreståndaren ej heller gjort sig skyldig till grov vårdslöshet vid tillverkningen eller utlämnandet, må straffet nedsättas till fem dagsböter.

2. Befinnes alkoholhalten i maltdryck, som tillverkats i skattefritt bryggeri eller som tillverkats i skattepliktigt bryggeri och därifrån utlämnats antingen på kärl, stämplat med beteckning för maltdryck av första klassen, eller på öppet kärl, överstiga två viktprocent,

eller befinnes alkoholhalten i dylik maltdryck överstiga en och åtta tiondels men icke två viktprocent och äro omständigheterna sådana, att det måste antagas, att åtgärd avsiktligt vidtagits för att alkoholhalten skulle bliva högre än en och åtta tiondels viktprocent,

straffes bryggeriföreståndaren med dagsböter, ej under tjugu. Äro omständigheterna synnerligen försvarande, må till fängelse i högst sex månader dömas.

Överstiger alkoholhalten en och åtta tiondels men icke två viktprocent och föreligga ej sådana omständigheter, som nyss sagts, men har bryggeriföreståndaren vid tillverkningen eller utlämnandet gjort sig skyldig till grov vårdslöshet, straffes med dagsböter, ej under fem.

3. Bryggeriföreståndare i skattefritt bryggeri, som fälles till ansvar enligt denna paragraf, skall ock förpliktas att gälda skatt enligt vad i 29 § sägs.

33 §.

Fullgöres icke ordentligen skyldigheten att föra de i 14 § 1 mom. föreskrivna journalerna eller utföras med bryggeriföreståndares vetskap eller

vilja maltdrycker av andra eller tredje klassen från skattepliktigt bryggeri annorledes än i 15 § föreskrivits, straffes bryggeriföreståndaren med dagsböter, ej under fem.

Användes vid tillverkningen av maltdrycker av andra eller tredje klassen råämne, vars användande icke är tillåtet,

eller införs med bryggeriföreståndarens vetskap och vilja maltdrycker av andra eller tredje klassen i skattefritt bryggeri eller i därtill hörande lokaler, upplagsplatser eller andra förvaringsställen,

eller fullgöres icke ordentligen skyldigheten att föra den i 24 § 1 mom. föreskrivna journalen eller den bok, som avses i 24 § 2 mom.,

eller iakttagas icke föreskrifterna i 25 eller 27 § och är förseelsen ej straffbar enligt 32 §,

straffes bryggeriföreståndaren såsom i första stycket sägs; dock må straff för angivande av oriktig klassbeteckning i stämpel eller å etikett eller annan oriktig uppgift å etikett icke ådömas, med mindre förseelsen varit uppsåtlig.

34 §.

Bryter tillverkare eller bryggeriföreståndare i andra fall än förut i detta kapitel sagts mot vad i denna förordning är stadgat eller mot föreskrift, som med stöd av förordningen meddelats, straffes med böter från och med tjugu till och med trehundra kronor.

35 §.

Bryter tillverkares hustru eller husfolk eller i hans arbete antagen person mot denna förordning eller mot föreskrift, som med stöd av förordningen meddelats, vare tillverkaren därför ansvarig, liksom vore förseelsen begången av honom själv, därest icke omständigheterna göra det sannolikt, att förseelsen skett utan hans vetskap och vilja. Bryggeriföreståndare vare jämte tillverkaren och lika med denne ansvarig för sådan förseelse.

36 §.

Den, som har att taga befattning med kontroll enligt denna förordning, må icke röja tillverkares yrkeshemlighet och affärsförhållande i annat fall än då sådant påfordras i tjänstens intresse.

37 §.

Förseelse, som avses i 32—34 §§, må av allmän åklagare åtalas allenast efter angivelse av kontrollstyrelsen.

Böter och värdet av förverkat gods tillfalla kronan.

Övergångsbestämmelser.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1940, vid vilken tidpunkt förordningen den 1 juni 1923 (nr 140) angående tillverkning och beskattning av maldrycker skall upphöra att gälla.

Härvid skall iakttagas:

1. Skall bryggeri, i vilket på grund av tillståndsbevis tillverkning av maldrycker bedrivits under tiden den 1 oktober—den 31 december 1939, jämväl för tiden därefter vara i verksamhet, skall anmälan som i 8 § 1 mom. eller 22 § 1 mom. sägs göras minst femton dagar, innan rörelsen efter sistnämnda tidpunkt må fortsättas. Föreligger ej hinder för rörelsens utövande, meddelar kontrollstyrelsen bevis därom.

2. Erfordras eljest före den 1 januari 1940 åtgärder för ordnande enligt denna förordning av tillverkningen och beskattningen av maldrycker eller kontrollen därå, skola åtgärderna vidtagas enligt bestämmelserna i samma förordning.

3. Finnes vid utgången av december 1939 i skattepliktigt bryggeri, som för tiden därefter skall vara i verksamhet, lager av maldrycker av andra eller tredje klassen eller ock mäsik eller vört, avsedd för framställning av sådana maldrycker, må tillverkaren åtnjuta befrielse från eller återbäring av skatten för den myckenhet malt, som kan beräknas hava åtgått för framställningen av maldryckerna, mäskan eller vörten.

Tillverkare, som vill komma i åtnjutande av befrielse eller återbäring, har att senast den 31 januari 1940 till kontrollstyrelsen insända dels deklARATION angående den myckenhet maldrycker, mäsk och vört av angivet slag, som vid utgången av december 1939 fanns i bryggeriet, dels ock en av erforderliga handlingar bestyrkt skriftlig utredning rörande myckenheten av det malt, som åtgått för framställningen av maldryckerna, mäskan och vörten.

Det belopp, med vilket befrielse eller återbäring må åtnjutas, fastställas av kontrollstyrelsen.

Deklarationen upprättas och utredningen verkställs i enlighet med de närmare anvisningar, som kontrollstyrelsen meddelar.

4. För tiden intill utgången av tillverkningsåret den 1 oktober 1941—den 30 september 1942 skall, utan hinder av vad i 13 § första stycket stadgas, skatten för maldrycker av andra klassen vid varje skattepliktigt bryggeri utgå med allenast tjugusju öre för liter för de första sextusen femhundra hektoliterna av den under varje tillverkningsår beskattningsbara myckenheten samt med tjuguaåta och ett halvt öre för liter för nästa sextusen femhundra hektoliter. För varje därpå följande tillverkningsår skall skatten för nämnda kvantiteter ökas med ett halvt öre för liter, till dess densamma uppgår till trettio öre för liter.

5. Förordningen den 1 juni 1923 skall även efter ingången av 1940 äga tillämpning beträffande förhållanden, som hänföra sig till tiden dessförinnan; dock skola å fjärde kalenderkvartalet 1939 belöpande avgifter, varom i 41 § nämnda förordning stadgas, av tillverkare i skattefritt bryggeri, varirörelsen skall fortsättas efter ingången av 1940, icke erläggas i vidare mån än avgifterna överstiga trettiosju kronor femtio öre.

Förslag

till

förordning om ändrad lydelse av 6 § 2 mom. förordningen den 11 juni 1926 (nr 207) angående tillverkning och beskattning av brännvin.

Härigenom förordnas, att 6 § 2 mom. förordningen den 11 juni 1926 angående tillverkning och beskattning av brännvin skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives:

6 §.

2. Överinseendet å kontrollen handhaves av kontrollstyrelsen.

Den lokala tillsynen utövas av överkontrollörer, biträdande överkontrollörer, kontrollörer och tillsyningsmän.

I den — — — av statsverket.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1940.

Till utskottets behandling ha överlämnats följande, i anledning av propositionen väckta motioner, nämligen:

1) de likalydande motionerna nr 19 i första kammaren av herr *Bergman m. fl.* och nr 29 i andra kammaren av herr *Lindmark m. fl.*, i vilka hemställts, »att riksdagen, vid väsentligt bifall i övrigt till den i Kungl. Maj:ts proposition nr 68 föreslagna förordningen angående tillverkning och beskattning av maltdrycker, måtte besluta, att § 13 erhåller i så måtto förändrad lydelse att orden 'för maltdryck av andra klassen med 30 öre per liter' utbytas mot orden 'för maltdryck av andra klassen med 36 öre per liter'»;

2) de likalydande motionerna nr 20 i första kammaren av herr *Lindström m. fl.* och nr 28 i andra kammaren av herr *Nilsson* i Göteborg *m. fl.*, i vilka föreslagits, »att riksdagen måtte vidtaga sådan ändring av § 3 i det i Kungl. Maj:ts proposition nr 68 framlagda författningsförslaget, att den övre alkoholgränsen för maltdrycker av andra klassen bestämmes till 3.4 viktprocent»;

3) motionen nr 27 i andra kammaren av herr *Nylander m. fl.*, däri hemställts, »att riksdagen för sin del ville besluta sådan ändring av 3 § i det av Kungl. Maj:t avgivna förslaget till ny förordning ang. tillverkning och beskattning av maltdrycker, att tillverkning av ett bättre pilsnerdricka med den av maltdryckskommittén förordade alkoholstyrkan av 3.4 viktprocent möjliggöres»; samt

4) motionen nr 33 i andra kammaren av herrar *Tornegård* och *Jonsson* i Skedsbygd, i vilken hemställts, »att riksdagen ville vidtaga modifikationer i det framlagda förslaget till höjd maltbeskattning i enlighet med i motionen berörda synpunkter och därigenom bereda de mindre företagarna rimligare produktionsvillkor samt i övrigt beakta i motionen framförda synpunkter».

I motiveringen till motionen II: 33 har bland annat gjorts gällande, att vid avvägandet av de i förevarande proposition föreslagna skattesatserna tillräcklig hänsyn icke tagits till de mindre bryggeriernas existensmöjligheter. Skäligt vore att stadga fyra olika degressionsskalor. Därvid borde skatten för maltdrycker av andra klassen vid varje skattepliktigt bryggeri för de första tre tillverkningsåren efter den nya tillverkningsförordningens ikraftträdande fastställas till 15 öre för liter för de första 3,500 hektoliterna av den under varje år beskattningsbara myckenheten samt därefter ökas med $\frac{1}{2}$ öre för varje tillverkningsår till dess skatten uppginge till 21 öre för liter. I relation härtill borde skattesatserna för de övriga tre grupperna bestämmas. Önskvärt vore även, att riksdagen hos Kungl. Maj:t hemställde, att förslag till ny förordning om försäljning av pilsnerdricka snarast framlades samt uttalade sig för att skattepliktiga maltdrycker finge tillverkas med högre alkoholhalt enligt maltdryckskommitténs förslag.

Beträffande de skäl, som i övriga motioner anförts till stöd för de däri framställda yrkandena, får utskottet hänvisa till motionerna.

Till utskottet har i anledning av förevarande proposition inkommit *dels* en den 9 november 1939 dagtecknad, av byråchefen i kontrollstyrelsen Sven Almgren upprättad promemoria jämte bilagor angående bestämmande av

beloppet för pension till överkontrollören vid maltdrycks- och brännvinstillverkningen I. S. J. Gemzell, samt en den 11 november 1939 dagtecknad skrift av Gemzell rörande samma fråga, dels en skrift av sistnämnda dag från Svenska bryggareföreningen, dels en den 28 november 1939 dagtecknad skrift av Svenska bryggeriindustriarbetareförbundet, dels ock en skrift av sistnämnda dag av kontrollombudet Vilh. Lagercrantz.

Inledning.

I skrivelse (nr 121) till Kungl. Maj:t anhöll 1934 års riksdag i anledning av väckta motioner, att Kungl. Maj:t ville låta verkställa skyndsamt utredning angående frågan om ändringar i gällande lagstiftning rörande tillverkning, beskattning och försäljning av maltdrycker samt för 1935 års riksdag framlägga de förslag, till vilka utredningen kunde giva anledning.

I anledning av denna skrivelse bemyndigade Kungl. Maj:t genom beslut den 27 april 1934 chefen för finansdepartementet att tillkalla högst sju sakkunniga för att verkställa utredning och avgiva förslag angående revision av nämnda lagstiftning.

Med stöd av bemyndigandet tillkallade chefen för finansdepartementet sända dag såsom sakkunniga ledamoten av riksdagens andra kammare, numera landshövdingen Ola Jeppsson, tillika ordförande, verkställande direktören i aktiebolaget Stockholms bryggerier, civilingenjören Bertil Almgren, byråchefen i kontrollstyrelsen Sven Almgren, ledamoten av riksdagens andra kammare, filosofie doktorn Ivar Anderson i Norrköping, dåvarande ledamoten av riksdagens andra kammare, numera ledamoten av riksdagens första kammare Arthur Heiding i Stora Tomteby, ledamoten av riksdagens andra kammare, redaktören Adolv Olsson i Gävle samt ombudsmannen i Svenska bryggeriindustriarbetareförbundet Einar Olsson. De sakkunniga antogo benämningen 1934 års maltdryckskommitté.

Med skrivelse den 15 januari 1936 överlämnade de sakkunniga till chefen för finansdepartementet »Betänkande med förslag angående revision av lagstiftningen rörande tillverkning, beskattning och försäljning av maltdrycker», som, bland annat, innefattar av motiv åtföljda förslag till *förordning angående tillverkning och beskattning av maltdrycker* och *förordning angående försäljning av pilsnerdricka*.

Efter remiss avgåvos yttranden över betänkandet av åtskilliga myndigheter och organisationer med flera.

Vid anmälan av det i förevarande proposition framlagda förslaget till ny förordning om tillverkning och beskattning av maltdrycker har *departementschefen* inledningsvis anfört följande:

»En åtgärd, som i rådande läge synes mig böra övervägas för att erhålla bidrag till täckande av de ökade statsutgifterna, är en skärpning av maltdrycksbeskattningen. Denna beskattning är, på sätt den följande framställningen kommer att närmare belysa, för närvarande anordnad såsom en råvarubeskattning, i det att skatten utgår efter den i bryggerierna använda

myckenheten malt. Detta beskattningssystem har sedan länge ur olika synpunkter gjorts till föremål för anmärkningar. 1934 års maldryckskommitté har också förordat en övergång till beskattning av den färdiga produkten. Vid kritiken av maltskattesystemet har särskilt framhållits, att systemets olägenheter framträdde starkare ju högre skatten fastställdes. Om redan vid beskattningens nuvarande höjd en övergång till produktbeskattning ansetts motiverad, framstår tydligen kravet på en reform av beskattningssystemet såsom ytterligare befogat, därest, såsom jag anser ofrånkomligt, en skärpning av beskattningen ifråga nu vidtages. En sådan reform synes i huvudsak kunna genomföras i enlighet med det av 1934 års maldryckskommitté därutinnan framlagda förslaget.

Av kommittén behandlade principfrågor, vilka icke äga direkt samband med beskattningssystemet — frågor rörande monopolisering av den skattepliktiga bryggeriindustrien, försäljningen av maldrycker, starkölsförbudet, höjning av alkoholstyrkan hos pilsnerdricka, m. m. — synas mig däremot för närvarande böra lämnas å sido i syfte att möjliggöra ett snabbt genomförande av en skärpt maldrycksbeskattning i produktbeskattningens form.»

Gällande bestämmelser angående tillverkning och beskattning av maldrycker innefattas i förordning den 1 juni 1923, nr 140. I propositionen har lämnats en sammanfattande översikt rörande förordningens bestämmelser. I denna del tillåter sig utskottet hänvisa till propositionen (sid. 19—22).

Maltskattesystemets nackdelar.

Maldryckskommittén har uttalat, att maltskattesystemet ur kontrollsynpunkt obestriddligen fungerat tillfredsställande samt ur vissa synpunkter inneburit ett enkelt och rätlinjigt förfarande. Emellertid kunde mot detsamma i andra hänseenden riktas anmärkningar. Därutinnan har kommittén bland annat anfört följande:

Det må till en början framhållas, att det är föga egentligt, att beträffande en vara, vilkens konsumtion man vill underkasta beskattning, lägga skatten å råämnet för varans tillverkning och icke å varan själv. Uttagandet av en konsumtionsskatt bör väl också naturligen äga rum så nära varans utlämning till konsumtion som möjligt. Lägges skatten så långt tillbaka i tillverkningsförloppet som till själva råämnets införande i produktionen, följer därav, att tillverkaren måste arbeta med en genom beskattningen avsevärt fördyrad råvara. Nämnade förhållande innebär en avsevärd nackdel för tillverkaren, då förlust av råvara genom svinn, kross eller skada är oundviklig under tillverkningen. Att märka är, att eftergift av skatt, då maldryck blivit skadad, kan medgivas tillverkaren allenast om skadan inträffat, innan maldrycken lämnat lagerfaten, och endast under förutsättning att möjlighet föreligger att tillräckligt exakt bestämma den malkvantitet, som belöper å den skadade maldrycken. För maldryck, som går förlorad under tappningen eller genom krossning av flaskor eller som efter tappningen befinnes osäljbar, har tillverkaren alltså icke någon möjlighet att utfå ersättning för skatten.

En annan anmärkning, som kan framställas mot en beskattning av maltet, är att densamma icke kan bliva av lika verkan för alla tillverkare, enär utbytet av produkter ur det använda maltet kan med olika tekniska resurser

och arbetssätt samt till följd av olika egenskaper hos själva maltet lämna betydligt skiftande resultat. Visserligen torde hänsyn hava tagits till dessa omständigheter genom bestämmandet av en viss degression i skatteskalen till förmån för de mindre bryggerierna, men härvid är dock att märka, att ett sämre utbyte av produkter ur det använda maltet icke är en företeelse, som är särskilt utmärkande för de mindre bryggerierna. Många av dessa hava att uppvisa ett gott utbyte av produkter, under det att förhållandet ibland är det motsatta vid relativt stora bryggerier. Mellan bryggerier, vilka i storlekshänseende äro jämställda, kan i fråga om utbytet förefinnas en avsevärd skillnad.

Förutom denna ojämnhet i skattebelastningen de olika bryggerierna emellan medför skattens uttagande å råämnet icke oväsentliga inskränkningar i bryggeriernas rörelsefrihet med avseende å tillverkningens bedrivande.

De under senare tid vidtagna avsevärda höjningarna av skatten hava kommit vissa av de ovan antydda och jämväl andra olägenheter av råämnescatte-systemet att starkt framträda. Då maltskatten år 1903 infördes, motsvarade skattebelastningen allenast cirka 30 procent av maltets handelsvärde. Numera är maltskatten i det närmaste 16 gånger så hög som den var, då den infördes, och skattebelastningen utgör numera cirka 450 procent av maltets handelsvärde.

Det synes föga rationellt att, när maldrycksbeskattningen nått en sådan höjd, fortfarande uttaga skatten i form av en råämnescatt. Den härigenom uppkomna avsevärda fördyringen av råvaran medför, att förlusterna genom svinn, kross eller skada numera kunna representera avsevärda belopp. Här till komma vissa skattetekniska olägenheter av den nuvarande höga skatten. Då kontrollstyrelsen har att bevilja eftergift för skatt, hänförlig till skadad maldryck, och det gäller att från den färdiga varan räkna sig tillbaka till den använda malmängden, kunna felkällorna i beräkningsmetoden i vissa fall leda till otillbörligt stora avvikelser från det belopp, med vilket skatt i verkligheten erlagts för det använda maltet. Enahanda är förhållandet beträffande beräkningen av det skattebelopp, som skall restitueras vid export av maldryck, varvid enligt gällande föreskrifter en i viss mån summarisk beräkningsmetod skall komma till användning.

Framför allt blir emellertid den nuvarande höga beskattningen av betydelse med hänsyn till den förut påpekade ojämnheten i beskattningen på grund av det olika utbytet av färdiga produkter vid de olika bryggerierna. Vid bryggerier, tillhörande den lägsta skattegruppen, kan skillnaden i utbytet bliva så stor, att densamma motsvarar en malkvantitet av ända upp till 5 kilogram per hektoliter färdig vara, vilket med nu gällande skattesats medför en skillnad i beskattningen av 6 kronor 25 öre per hektoliter. Även för bryggerier, tillhörande de övriga båda skattegrupperna, kan skillnaden i beskattningen på grund av olikhet i utbytesförhållanden dem emellan i vissa fall bliva anmärkningsvärt stor.

Ungefär en sjättedel av bryggerierna betala skatten i förskott, och då i allmänhet maldrycken ej säljes eller likvid inflyter förrän cirka 3 månader efter maltets krossning, tvingas tillverkarna i dessa bryggerier att hava ett visst kapital räntelöst bundet i skatten. Då förskottsbetalning i allmänhet tillämpas av de mindre och därför i allmänhet ekonomiskt svagare företagen, verkar nu ifrågavarande kapitalutlägg så mycket kännbarare. För de bryggerier, som ställa säkerhet för maltskattens inbetalande och därför komma i åtnjutande av ett anstånd därmed, som växlar mellan 2 och 5 månader, har konsekvensen av skattehöjningarna blivit, att säkerhet måst ställas till mångdubbelt högre belopp än tidigare, ett förhållande som understundom kan vara ägnat att åsamka tillverkaren vissa svårigheter, särskilt som det här kan bliva fråga om säkerheter till högst avsevärda belopp.

Förutsättningar för övergång till produktbeskattning.

Maltdryckskommittén, som utförligt redogjort för tidigare överväganden om införande av produktbeskattning å maltdrycker i vårt land (betänkandet sid. 165 ff.), har framhållit, att det främsta skälet mot systemets tillämpning varit, att det icke ansetts möjligt att anordna en tillfredsställande kontroll över en beskattning, vilken vore avsedd att huvudsakligen grunda sig å tillverkarens egen bokföring. Enligt kommitténs uppfattning hade emellertid förhållandena härutinnan undergått en väsentlig förändring. Bryggeriindustriens ekonomiska ställning hade undergått en betydande förbättring och industrien i avsevärd grad koncentrerats. Medan antalet ölbryggerier i landet år 1897 torde ha utgjort 230, finnes numera 156 skattepliktiga bryggerier. Dessa erbjöde bilden av en i allmänhet synnerligen välskött industri, som befunde sig å en mycket god ekonomisk och teknisk standard. En på detta sätt konsoliderad industri, som för sin ställning vore beroende av statsmakternas åtgöranden och i övrigt vore föremål för en viss allmän uppmärksamhet, borde därför framför andra industrier erbjuda de bästa allmänna förutsättningar för att en beskattning av dess produkter skulle kunna grundas på företagens egna uppgifter och handelsböcker. Med hänsyn till de stora anspråk, som numera ställdes på affärsföretag i allmänhet i fråga om bokföringens tillförlitlighet, hade statsmakterna på ett flertal områden — t. ex. beträffande skatten å inom riket tillverkad bensin, accisen å margarin och skatten å vissa slag av fodermedel — ansett sig kunna uttaga skatt på grundval av deklARATIONER, vilkas riktighet kontrollerades genom bokföringsgranskning. Enligt vad erfarenheten givit vid handen kunde denna beskattningsordning och andra därmed likartade anses hava fungerat tillfredsställande.

Förutom själva beskattningen måste emellertid, yttrar kommittén vidare, kontrollen avse de tillverkade maltdryckernas styrka. Någon anledning att för detta ändamål bibehålla en lokalt utövad, fortlöpande kontroll vid bryggerierna förefunnes icke. Den fortlöpande personkontrollen vid de skattefria bryggerierna hade sedan 1932 ersatts med besök av överkontrollör omkring fyra gånger om året, därvid stickprov toges å för försäljning färdigställd maltdryck, vilka prov därefter undersöktes å kontrollstyrelsens laboratorium. Denna anordning hade visat sig lika effektiv som den förut tillämpade. Då de skattepliktiga bryggerierna hittills alltid på ett i stort sett mönstergillt sätt efterlevt gällande bestämmelser om maltdryckernas extrakt- och alkoholgränser, finnes det berättigad anledning att antaga, att en stickprovskontroll även för dessa bryggeriers vidkommande skulle visa sig vara tillfyllest.

Maltdryckskommittén nämner vidare, att den invändningen framställts mot produktbeskattningen, att denna med hänsyn till nykterhetsintresset skulle vara underlägsen en skatt på råvaran. En skatt av det senare slaget skulle nämligen kunna tänkas medföra en strävan hos en tillverkare att

använda så litet malt som möjligt vid tillverkningen, vilket i sin tur skulle få till följd en låg alkoholhalt hos de tillverkade dryckerna. Med en produktskatt åter, som allenast inom vissa gränser toge hänsyn till alkoholhalten, skulle något dylikt intresse icke finnas hos tillverkaren. Kommittén uttalar emellertid, att erfarenheten icke bestyrkt, att råämnesskatten i verkligheten utövade en dylik inverkan. Trots de under de senare åren vidtagna kraftiga höjningarna av maltskatten, vilka, om de anförda synpunkterna haft någon verklig betydelse, bort resultera i en mera allmän nedläggning av styrkan, hade nämligen någon förändring av pilsnerdrickats styrkeförhållanden i stort sett icke ägt rum. Hänsyn till allmänhetens smak och rådande konkurrensförhållanden hade uppenbarligen föranlett tillverkarna att helt utnyttja gällande styrkegränser. Från nykterhetssynpunkt syntes därför det ena beskattningssystemet i praktiken icke hava några företräden framför det andra.

De anförda skälen tala enligt kommitténs mening för att man nu överger maltskattesystemet och i stället anordnar en beskattning av de färdiga maldryckerna.

Maldryckernas klassindelning.

Nu gällande bestämmelser innefatta en dubbel gränsdragning mellan de tre olika maldrycksklasserna, nämligen dels efter alkoholstyrkan och dels efter den s. k. stamvörtens extrakthalt.

Maldryckskommittén har framhållit, att behövligheten av de dubbla gränserna blivit ifrågasatt samt att vår lagstiftning i fråga om metoden för gränsdragningen syntes avvika från lagstiftningen i andra länder, där man åtnöjt sig med en enda gräns.

Kommittén uttalar, att ehuru alkoholgränsen vore att anse såsom den primära, det i allt fall blivit extraktgränsen, som med hänsyn till sättet för kontrollens anordnande i praktiken erhållit den största betydelsen. Efter de senare årens ändringar i kontrollförfarandet vore emellertid förhållandena härutinnan avsevärt förändrade. Ur kontrollsynpunkt tillmättes en fortlöpande uppsikt över stamvörtstyrkan icke samma dominerande betydelse som förr. Därmed hade ett av de båda skäl, som på sin tid anförts för uppdragandet av en extraktgräns jämte alkoholgränsen, nämligen underlåtandet av kontrollen, avsevärt minskat i styrka. Det andra skälet hade varit, att man velat underkasta de extraktrika men alkoholsvaga maldryckerna beskattning. År 1928 hade emellertid därutinnan gällande bestämmelser ändrats, i det att s. k. maldricka hänförts till första klassen. Därmed hade sistberörda skäl för extraktgränsens uppställande förlorat sin giltighet.

Vad nu anförts samt den omständigheten, att de dubbla gränserna vållade viss oklarhet i fråga om lagstiftningens rätta innebörd, har kommittén ansett tala för att extraktgränsen slopades och klassindelningen uppbyggdes med tillämpande av en ren alkoholgräns.

Med avseende å tillverkningen av maltdrycker av första klassen har kommittén emellertid ansett erforderligt att uppställa särskilda säkerhetsföreskrifter med avseende å stamvörtstyrkan.

Vad angår frågan om läget av alkoholgränsen mellan de olika maltdrycksklasserna har kommittén — som avvisat tanken på starkölsförbudets upphävande — på anförda skäl (betänkandet sid. 155 ff.) föreslagit en höjning av gränsen mellan andra och tredje klasserna från 3.2 till 3.4 viktprocent. I fråga om läget av gränsen mellan första och andra klasserna har kommittén icke funnit anledning föreslå någon ändring.

Produktbeskattningens anordnande enligt maltdryckskommitténs förslag.

Skattskyldighetens omfattning m. m.

Beträffande beskattningssystemets huvudgrunder har maltdryckskommittén i stort sett följt de linjer, efter vilka beskattningen blivit anordnad i den danska maltdryckslagstiftningen och i den med denna såsom förebild uppgjorda norska lagstiftningen.

Enligt 12 § första stycket av den föreslagna tillverkningsförordningen skall *s k a t t s k y l d i g h e t e n*, i likhet med vad nu är fallet, principiellt omfatta alla maltdrycker av andra och tredje klasserna, som tillverkas i skattepliktigt bryggeri. Beskattningen skulle sålunda, liksom nu, icke avse hembrygd för eget behov.

Från denna huvudregel har emellertid i 12 § andra stycket föreslagits vissa undantag. Sålunda har, bland annat, från beskattning undantagits maltdrycker, som inom bryggeri utlämnas till personalen för förbrukning därstädes. Undantaget avser väsentligen den förmån av *s. k. dagöl*, som arbetarna vid bryggerierna sedan gammalt åtnjuta. Med nuvarande beskattningssystem kommer skatten givetvis att drabba även dagölet, och kommittén uttalar, att anledning till skattebefrielse i förevarande fall principiellt knappast förefinnes. Med hänsyn till svårigheten att åstadkomma tillfredsställande kontroll över myckenheten utlämnat dagöl och då skatten därå skulle uppgå till ett relativt obetydligt belopp, har kommittén dock funnit sig böra föreslå skattefrihet för detsamma.

Vid behandling av frågan om *g r u n d e r n a f ö r s k a t t e n s b e r ä k n i n g* har kommittén till en början uppvisat, att syftet med den graderade skatteskala, som föreskrevs vid maltskattens införande och som alltjämt i modifierad form tillämpas, varit att förhindra, att maltskattens påläggande i och för sig skulle åstadkomma någon rubbning av de dessförinnan rådande konkurrensförhållandena inom bryggeriindustrien. Vid tiden för maltdrycksbeskattningens införande, uttalar kommittén, intog bryggeriindustrien ingalunda den gynnsamma ställning i ekonomiskt och tekniskt hänseende, som numera är för handen. Särskilt de mindre bryggerierna voro i allmänhet

bristfälligt utrustade i tekniskt hänseende och ägde långt mindre än nu resurser att effektivt utnyttja maltet vid tillverkningen på samma sätt som de större bryggerierna. Då skatten skulle utgå på råvaran, var därför vid denna tid en gradering av skatteskalen väl motiverad.

När man övergår till produktbeskattning, yttrar kommittén vidare, förfalla principiellt de skäl, som man med hänsyn till bryggeriernas olika förmåga att utnyttja det beskattade råämnet tidigare kunnat åberopa för en degression av skatteskalen till förmån för bryggerier av viss storleksordning. Från de medelstora och mindre bryggeriernas sida hade gjorts gällande, att en gradering av skatteskalen skulle vara nödvändig för att kompensera den överlägsenhet i konkurrenshänseende, som de större bryggerierna på grund av billigare framställnings- och distributionskostnader ägde i förhållande till dem. Någon anledning till ett ingripande från statens sida i syfte att utjämna de olikheter i fråga om konkurrensmöjligheter som — utan samband med skatten — på grund av rent faktiska förhållanden föreläge mellan bryggerierna inbördades, torde dock enligt kommitténs mening icke kunna påvisas. Degressionen av maltskatteskalen syntes för övrigt i icke ringa mån ha bidragit att förhindra en av tidsförhållandena påkallad koncentrerings av bryggeriindustrien, som varit önskvärd både ur sociala synpunkter och med hänsyn till statens fiskaliska intresse. Uppdelningen av produktionen på ett flertal smärre enheter, i många fall belägna i varandras omedelbara närhet eller inom ett begränsat avsättningsområde, hade stundom haft till följd en skarp konkurrens mellan de olika företagen med åtföljande olägenheter av social natur.

På grundval i huvudsak av nu återgivna skäl har kommittén i sitt förslag till anordnande av beskattningen frångått principen att lämpa skattesatsen efter storleken av de olika bryggeriernas produktion och i stället föreslagit, att skatten för maltdrycker av en var av de beskattningsbara båda klasserna fastställas att utgå med ett bestämt belopp för varje liter färdig vara. Av billighetsskäl har kommittén emellertid ansett sig böra förorda, att under en övergångstid en viss skattelindring bibehålles för de medelstora och de mindre bryggerierna på sådant sätt, att för maltdrycker av andra klassen en särskild skatteskala med en degression av samma omfattning som den nuvarande degressionen av maltskatteskalen tillämpas under de tre tillverkningsåren närmast efter den nya förordningens ikraftträdande samt att denna degression successivt avvecklas under de därpå följande fem tillverkningsåren.

Enligt 24 § andra stycket gällande tillverkningsförordning må under den tid, maltkrossning på grund av tillståndsbevis äger rum i skattepliktigt bryggeri, skatten för helt kvartal räknat i intet fall understiga i medeltal 8 kronor för helgfritt dygn. Kommittén har föreslagit en höjning av minimumskatten till 2,500 kronor i kvartalet. Beträffande de därutinnan anförda skälen tillåter sig utskottet hänvisa till propositionen (sid. 30—31).

Beträffande maldryckskommitténs förslag rörande skattebokföringen, skattens påförande och erläggande samt kontrollens anordnande tillåter sig utskottet hänvisa till den i propositionen härutinnan lämnade redogörelsen (sid. 32—34).

Angående nu berörda förslag samt angående frågan om maldrycksbeskattningens storlek har *departementschefen* anfört följande:

»Såsom den föregående redogörelsen giver vid handen har frågan om införande av produktbeskattning av maldrycker vid flera tidigare tillfällen varit föremål för övervägande. Farhågor för att systemet icke skulle möjliggöra en effektiv kontroll över skattens utgörande ha hittills föranlett, att maltskattesystemet föredragits. Med ändrade förhållanden inom bryggeriindustrien har emellertid berörda synpunkt förlorat i styrka samtidigt som olägenheterna av maltskattesystemet på grund av de tid efter annan företagna höjningarna av maltskatten blivit allt större.

Maldryckskommittén har givit uttryck åt den uppfattningen, att maltskatten redan nu nått en sådan höjd, att en reform av beskattningssystemet är önskvärd, ävensom att förutsättningar numera äro förhanden för övergång till produktbeskattning.

Kommitténs utförligt motiverade förslag rörande produktbeskattningens utformning har i de avgivna yttrandena icke blivit föremål för invändningar av principiell innebörd. Förslaget lämplighet har uttryckligen vitsordats såväl av bryggeriindustriens egna representanter som av den myndighet, som bär ansvaret för kontrollen över tillverkningen och över skattens behöriga erläggande. Såväl kommittén som kontrollstyrelsen har hänvisat till de gynnsamma erfarenheter, som på andra områden gjorts av ett beskattningssystem grundat å deklarationsförfarande och bokföringsgranskning. Under den tid, som förflutit sedan dessa uttalanden gjordes, torde denna iakttagelse kunna anses hava blivit ytterligare bestyrkt. Att produktbeskattningen icke heller ur nykterhetssynpunkt är maltbeskattningen underlägsen, synes mig hava blivit tillfullo klarlagt.

Redan med hänsyn till det nu sagda synas mig övervägande skäl tala för att den nuvarande maltbeskattningen ersättes med en produktbeskattning i huvudsaklig överensstämmelse med kommitténs i det föregående återgivna förslag. Såsom jag redan inledningsvis uttalat, föreligger emellertid för närvarande ännu ett skäl för ett sådant ståndpunktstagande, nämligen det av krissituationen framkallade behovet av en skärpt maldrycksbeskattning. En dylik ytterligare belastning skulle maltskattesystemet enligt min uppfattning icke utan avsevärda olägenheter kunna uppbära. Vid bifall till mitt förslag om en skattehöjning synes mig därför tvekan icke behöva råda därom, att maltbeskattningen bör ersättas med en beskattning av de färdiga maldryckerna.

Om sålunda kommittéförslaget om införande av produktbeskattning i princip synes mig böra godtagas, återstår att taga ståndpunkt till vissa i det föregående berörda särskilda spörsmål, som uppmärksammats i remissyttrandena.

Vad först angår kommitténs uppfattning att produktbeskattningen skulle möjliggöra en förenkling av gränsdragningen mellan olika klasser av malt-drycker, nämligen så att allenast alkoholstyrkan skulle bli avgörande och den nuvarande gränsdragningen jämväl efter extrakthalten kunna slopas, synes de andragna skälen för en dylik förenkling övertygande. Med hänsyn till den betydelse alkoholgränserna, såsom kommittén påpekat, av sociala skäl tillmätts i hela vår alkohollagstiftning, synes mig däremot Svenska bryggareföreningens förslag om tillämpande allenast av extraktgräns icke böra godtagas.

Beträffande frågan om beskattning av det s. k. dagölet har jag från kontrollstyrelsen inhämtat, att med hänsyn till det antal arbetare, som för närvarande sysselsätts inom bryggeriindustrien, skatten å dagölet, därest det tillhandahålles i ungefär hittillsvarande omfattning, redan vid beskattningens nuvarande höjd skulle uppgå till icke mindre än omkring 0.5 miljon kronor. Med hänsyn härtill och då det enligt vad kontrollstyrelsen uppgivit icke torde vara förenat med alltför stora svårigheter att åvägabringa erforderlig kontroll över myckenheten utlämnat dagöl, anser jag även dagölet böra liksom hittills beskattas.

Såsom kommittén framhållit, föreligga efter övergång till produktbeskattning inga principiella skäl för bibehållande av en graderad skatteskala. Vad i några remissyttranden framhållits om de allvarliga verkningarna för de mindre bryggerierna av skattedegressionens borttagande synes mig emellertid värt visst beaktande, även om de ekonomiska förhållandena icke minst för dessa bryggeriers vidkommande torde ha undergått en förbättring under de senaste åren. Efter övervägande av samtliga omständigheter, som i nuvarande situation äro av betydelse för frågan, har jag funnit mig böra förorda, att degressionen successivt avvecklas under viss övergångstid på sätt kommittén föreslagit.

Förslaget om en höjd minimiskatt av 2,500 kronor för kvartal för varje skattepliktigt bryggeri har motiverats med önskemålet att hindra förekomsten av s. k. försvarsbryggerier, vid vilka maltdrycker tillverkade vid annat bryggeri försäljas. Spörsmålet ifråga äger tydligen icke något direkt samband med valet av beskattningssystem utan sammanhänger med vissa av kommittén föreslagna ändringar i bestämmelserna rörande försäljning av pilsnerdricka, vilka bestämmelser här lämnats helt åsido. Detta oaktat anser jag — bland annat med hänsyn till statens kontrollkostnader för malt-dryckstillverkningen — en viss minimiskatt böra stadgas för varje bryggeri, där skattepliktiga malt-drycker må tillverkas. Minimiskatten synes emellertid nu icke böra bestämmas till högre belopp än 500 kronor för kvartal.

Kravet på anställande av forsedelskontrollant synes mig utgöra en så väsentlig punkt i det föreslagna beskattningssystemet, att någon eftergift därutinnan, på sätt från bryggeriindustriens sida påyrkats, icke bör ifrågakomma. Det torde kunna förutsättas, att kontrollstyrelsen vid utfärdandet av närmare anvisningar rörande forsedelskontrollens anordnande kommer att beakta de särskilda förhållanden, som kunna vara rådande vid de mindre

bryggerierna. Mot bryggareföreningens förslag att forsedelskontrollantens granskning förläggas till bryggeriernas lager har jag däremot icke något att erinra, enär kontrollen icke därigenom torde komma att försvagas.

Vad slutligen angår frågan om skattens storlek måste uppenbarligen i det aktuella läget väsentligt olika synpunkter anläggas på detta spörsmål än vid tiden för framläggandet av kommitténs förslag. Detta förslag innebar, såsom förut nämnts, en direkt omräkning av den nu utgående skatten för kilogram malt till skatt för liter färdiga maltdrycker av andra och tredje klasserna, vilken beräkningsgrund ledde till en skatt av 21 respektive 36 öre för liter.

För budgetåret 1938/39 lämnade maltskatten en behållen inkomst av i runt tal 33 miljoner kronor, med vilket belopp ifrågavarande skattetitel jämväl upptagits i riksstaten för budgetåret 1939/40.

Konsumtionen av skattepliktiga maltdrycker har under senare år undergått en fortgående stegring, vilket belyses av följande sammanställning av bryggeriernas försäljning av sådana drycker:

Tillverkningsår	1,000-t a l l i t e r:		
	Klass III	Klass II	Summa
1923/1924	8	135,310	135,318
1926/1927	15	151,184	151,199
1933/1934	20	124,628	124,648
1934/1935	17	131,472	131,489
1935/1936	16	137,660	137,676
1936/1937	20	148,442	148,462
1937/1938	21	160,831	160,852
1938/1939 ¹	22	171,813	171,835

Konsumtionen av skattepliktiga maltdrycker under det senaste tillverkningsåret uppgick alltså till i runt tal 172 miljoner liter. Om härtill lägges den kvantitet av 2 miljoner liter, vartill det till bryggeriernas personal utlämnade dagölet torde kunna uppskattas, erhålles såsom preliminär utgångspunkt vid skattens beräkande en konsumtionssiffra av 174 miljoner liter.

Av statsfinansiella skäl anser jag nu en höjning av maltdrycksbeskattningen påkallad. Storleken av en sådan höjning torde i första rummet få bli beroende av de antaganden man vågar göra om den påverkan konsumtionen kommer att röna av en prishöjning. Säkra hållpunkter saknas uppenbarligen i detta hänseende. Under alla förhållanden bör en icke obetydlig vikt tillmätas uppfattningen, att konsumtionen av maltdrycker torde vara mycket mera känslig för prishöjningar än spritkonsumtionen. Även om man i detta sammanhang icke bortser från möjligheten, att den skärpta beskattningen av spritdrycker och vin kan föra över någon del av alkoholkonsumtionen till maltdryckerna, synes sålunda övervägande skäl tala för

¹ Siffrorna för detta tillverkningsår äro angivna enligt en inom kontrollstyrelsen utförd preliminär beräkning.

att vid höjning av maltdrycksbeskattningen framgå med försiktighet. Vid valet mellan en höjning för maltdrycker av andra klassen med 5 öre per flaska — eller med 15 öre per liter — och en höjning med 3 öre per flaska — eller med 9 öre per liter — har jag sålunda stannat vid den sistnämnda. Detta innebär att skatten i fortsättningen skulle utgå med 10 öre per flaska eller 30 öre per liter. Man torde kunna räkna med att bryggeriernas eget intresse av att i möjligaste mån förebygga konsumtionsminskning skall för- anleda dem att själva påtaga sig en viss del av skattehöjningen. Även vid en sålunda begränsad prisförhöjning får man emellertid räkna med att den hittills fortgående markanta stegringen i maltdryckskonsumtionen upphör och dessutom vara beredd på en viss nedgång. I förra fallet — alltså bibehållen konsumtion — skulle skatten efter den föreslagna höjningen ge en inkomst på i runt tal 50 milj. kronor, i senare fallet, alltså vid en nedgång i konsumtionen av exempelvis 5, resp. 10 procent, en inkomst på ungefär 47, resp. 45 milj. kronor, i samtliga fall efter avdrag av de 2 milj. kronor, vartill den enligt övergångsbestämmelserna föreslagna skattelindringen för mindre bryggerier ungefärligen beräknats uppgå. I jämförelse med avkastningen vid nu gällande skattesatser skulle detta innebära en ökning för helt budgetår med omkring 15 milj. kronor, eventuellt 12, resp. 10 milj. kronor samt i jämförelse med den i nu löpande riksstat beräknade inkomsten av maltskatten, 33 milj. kronor, en ökning med 17 milj. kronor, eventuellt 14, resp. 12 milj. kronor.

Vid den sålunda förordade avvägningen av skatten för maltdrycker av andra klassen torde skatten för tredje klassen böra fastställas till 54 öre per liter.

I det föregående har nämnts, att maltdryckskommittén föreslagit en höjning av alkoholhalten hos pilsnerdricka från 3.2 till 3.4 viktprocent. I förevarande sammanhang har jag icke upptagit denna fråga till behandling, enär den lämpligen synes böra lösas först i samband med en reform av bestämmelserna om försäljning av pilsnerdricka.»

Departementschefen har vidare lämnat en kortfattad översikt över det i propositionen framlagda förslaget till förordning angående tillverkning och beskattning av maltdrycker. Härutinnan tillåter sig utskottet hänvisa till propositionen (sid. 43—51).

Kontrollpersonal, kontrollkostnader m. m.

Departementschefen har med anslutning till maltdryckskommitténs ståndpunkt framhållit, att den föreslagna omläggningen av maltdrycksbeskattningen förutsätter genomgripande förändringar beträffande organisationen av skattekontrollen.

Beträffande den nuvarande organisationen av denna kontroll lämnas en

redogörelse i propositionen (sid. 52—53), till vilken utskottet tillåter sig hänvisa.

Med avseende å erforderliga förändringar i kontrollorganisationen har departementschefen framlagt följande förslag.

Då de nuvarande överkontrollörerna, vilka företrädesvis rekryterats bland pensionerade officerare, icke kunde anses skickade att fullgöra kontrolltjänsten med dess nya, krävande uppgifter, nämligen granskning av bryggeriföretagens bokföring, verkställande av utbytesberäkningar m. m., borde personal med särskild utbildning anlitas. Överkontrollörerna borde därför beredas en fastare ställning med förbättrade avlöningsförmåner, nämligen såsom extra ordinarie tjänstemän i 24 lönegraden. Deras antal borde tillsvidare bestämmas till sju, varjämte lämplig befattningshavare hos kontrollstyrelsen skulle fullgöra överkontrollörs åliggande inom Stockholms distrikt. Dessutom borde två biträdande överkontrollörer anställas med placering i lönegraden Eo 21.

Kostnaden för nettolön till sju överkontrollörer i lönegraden Eo 24 och två biträdande överkontrollörer i lönegraden Eo 21 utgjorde i lägsta löneklassen å F-ort 63,891 kronor, vartill komme rörligt tillägg. Kostnaderna för expenser vid den lokala kontrollen kunde uppskattas till 4,500 kronor.

Pensionsåldern för överkontrollör och biträdande överkontrollör borde bestämmas till 65 år.

De nya kontrolltjänstemännen syntes böra upptagas i personalförteckning. Förslag till sådan förteckning syntes böra föreläggas 1940 års riksdag i samband med framställning om anslag för budgetåret 1940/41 till kontroll å tillverkningsavgifter.

Kostnaderna för ersättning åt kontrollombud och tillsyningsmän vid malt-dryckstillverkningen efter den nya organisationens genomförande kunde angivas till 5,000 kronor för år.

Till följd av den ändrade organisationen syntes en viss besparing uppkomma å kostnaden för den lokala malt-dryckskontrollen. Å andra sidan finge man räkna med att viss personalförstärkning hos kontrollstyrelsen bleve erforderlig. Sålunda borde en förste byråinspektörstjänst i lönegraden Eo 24 inrättas i kontrollstyrelsen, varjämte ett årligt belopp av 6,000 kronor borde av kontrollstyrelsen få disponeras till förstärkning av arbetskrafterna å styrelsens laboratorium samt till undersökningar och utredningar, för vilka speciell sakkunskap erfordrades. Den i gällande avlöningsstat för kontrollstyrelsen under anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal upptagna delposten till grundavlöningar m. m. borde vid bifall till berörda förslag få överskridas med 8,200 kronor.

Då de nya skattebestämmelserna skulle träda i kraft den 1 januari 1940 vore det ogörligt att hinna helt genomföra omorganisationen under mellantiden. Av de nuvarande tolv överkontrollörerna kunde fyra anses lämpade för fortsatt anställning. Övriga åtta överkontrollörer borde få fortsätta tjänstgöringen till utgången av juni 1940.

Vid avgången ur tjänst borde sex överkontrollörer, som åtnjöte tjänste-

pension av statsmedel, tilldelas en engångsersättning med envar 2,400 kronor, vilka ersättningar borde bestridas från det för innevarande budgetår anvisade förslagsanslaget till kontroll å tillverkningsavgifter.

De två återstående överkontrollörer, vilka icke skulle beredas fortsatt anställning vid maltdrycks- och brännvinskontrollen, nämligen överkontrollörerna C. A. Hammarlund och I. S. J. Gemzell, borde erhålla pension med 3,096 respektive 2,556 kronor.

För bestridande av kostnaderna för viss kontroll vid övergången till det nya skattesystemet syntes ett belopp av högst 4,000 kronor böra få användas av det för löpande budgetår anvisade anslaget till kontroll å tillverkningsavgifter.

Den föreslagna nya kontrollorganisationen föranledde viss ändring av 6 § 2 mom. förordningen den 11 juni 1926 (nr 207) angående tillverkning och beskattning av brännvin.

Tullen för maltdrycker.

Enligt gällande tulltaxa utgår tull för maltdrycker på fat med 25 kronor för 100 kilogram och för maltdrycker på andra kärl med 35 kronor för 100 liter (tulltaxenummer 145 och 146). Dessa tullsatser fastställdes vid 1933 års riksdag i samband med den då vidtagna höjningen av maltskatten.

I propositionen har uttalats, att den föreslagna skärpningen av maltdrycksbeskattningen syntes böra medföra motsvarande höjning av nämnda tullsatser. Då ifrågavarande tull skulle bereda erforderligt tullskydd för maltdrycker icke allenast av andra utan även av tredje klassen, borde en höjning av tullsaterna vidtagas till 45 kronor för 100 kilogram för maltdrycker på fat och till 54 kronor för 100 liter för maltdrycker på andra kärl.

Utskottets yttrande.

Utskottet ansluter sig till den uppfattningen, att med hänsyn till rådande statsfinansiella läge en skärpning av maltdrycksbeskattningen bör genomföras.

Vad angår frågan om att i detta sammanhang övergå till produktbeskattning av maltdrycker finner utskottet icke anledning till erinran mot det härutinnan i propositionen framlagda förslaget, vilket grundats å maltdryckskommitténs i denna del enhälliga betänkande.

Beträffande skattesaternas storlek tala enligt utskottets mening övervägande skäl för den mera försiktiga höjning med 3 öre per flaska för maltdrycker av andra klassen, som i propositionen föreslagits. Utskottet vill understryka vad departementschefen uttalat, nämligen att man torde kunna räkna med att bryggeriernas eget intresse av att i möjligaste mån förebygga konsumtionsminskning skall föranleda dem att själva påtaga sig en viss del av skatthöjningen. Utskottet förväntar även, att restauranger och kaféer

komma att iakttaga största möjliga återhållsamhet i fråga om förhöjning av priset vid utskänkning av maltdrycker. Under dessa förhållanden torde någon mera betydande rubbning av det med en skattehöjning åsyftade statsfinansiella resultatet icke vara att befara.

Mot den föreslagna skattesatsen för maltdrycker av tredje klassen finner utskottet icke skäl till erinran.

I samband med frågan om bestämmande av skattesatsen för maltdrycker av andra klassen har utskottet även övervägt det motionsvis framställda förslaget om en höjning av alkoholgränsen mellan andra och tredje klassen från 3.2 till 3.4 viktprocent. Ehuru skäl synas föreligga för antagandet, att en dylik jämkning av alkoholgränsen icke skulle medföra några vådor ur nykterhetssynpunkt, finner utskottet dock, att denna fråga helst bör lösas i samband med en revision av försäljningsbestämmelserna. Utskottet finner det med hänsyn härtill angeläget, att förslag i dessa avseenden föreläggas 1940 års riksdag.

Beträffande bestämmelserna i övrigt i det framlagda förslaget till förordning om tillverkning och beskattning av maltdrycker finner utskottet icke anledning till annan erinran, än att punkten 4 i de föreslagna övergångsbestämmelserna torde böra tillmätas den innebörden, att vid fastställande för nu löpande tillverkningsår av den myckenhet maltdrycker av andra klassen, för vilken nedsatta skattesatser skola tillämpas, maltdrycker som försålts under fjärde kalenderkvartalet 1939 icke skola medräknas.

Utskottet ansluter sig vidare till de i propositionen framlagda förslagen rörande omorganisation av kontrollen över maltdrycks- och brännvinstillverkningen.

Vad angår frågan om ersättning till vissa kontrolltjänstemän, som till följd av omorganisationen komme att mista sina anställningar, finner utskottet med hänsyn till framkomna upplysningar rörande den långvariga tjänstgöring, överkontrollören I. S. J. Gemzell fullgjort i kungl. flottans reserv, skäligt tillstyrka sådan avvikelse från vad i propositionen föreslagits, att Gemzell tillerkännes en årlig pension av 3,096 kronor eller samma belopp, som i propositionen föreslagits beträffande överkontrollören C. A. Hammarlund. Utskottet, som i övrigt tillstyrker i propositionen framlagda förslag i denna del, vill likväl uttala, att därest vid genomförande av omorganisationen skäl skulle framkomma för jämkning av de belopp, varmed engångsersättningar nu skulle utgå, hinder icke synas böra möta att senare taga sådan fråga under förnyad omprövning. Enligt utskottets uppfattning bör en dylik omprövning tillkomma Kungl. Maj:t, liksom ock avgörandet av fråga, huruvida ömmande omständigheter i särskilt fall skulle kunna föranleda någon gottgörelse även till kontrollombud, som förlorar sitt uppdrag på grund av omorganisationen.

Utskottet förordar slutligen de i propositionen föreslagna ändringarna i tulltaxan.

I motionerna väckta förslag, som icke blivit föremål för närmare uttalande här ovan, ha ansetts icke böra föranleda någon åtgärd.

Utskottets hemställan.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 68 samt med avslag å de likalydande motionerna I: 19 och II: 29 samt I: 20 och II: 28, ävensom motionerna II: 27 och II: 33, måtte

1) antaga vid propositionen fogade förslag till

a) förordning angående tillverkning och beskattning av maldrycker; samt

b) förordning om ändrad lydelse av 6 § 2 mom. förordningen den 11 juni 1926 (nr 207) angående tillverkning och beskattning av brännvin;

2) besluta, att den vid tulltaxeförordningen den 4 oktober 1929 (nr 316) fogade tulltaxan skall från och med dag, som Kungl. Maj:t bestämmer, i nedan angivna del hava följande ändrade lydelse:

		Tull för 100 kg kronor
	Maldrycker:	
145	på fat ..... B	45: —
146	på andra kärl ..... 100 liter	54: —
	<i>Anm.</i> Angående — — — stadgat.	

3) godkänna den av departementschefen i statsrådsprotokollet förordade organisationen av den lokala kontrollen över maldrycks- och brännvinstillverkningen;

4) medgiva, att den i avlöningsstaten för kontrollstyrelsen under anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal upptagna delposten till grundavlöningar m. m. må överskridas med högst 8,200 kronor;

5) medgiva, att av det för budgetåret 1939/40 anvisade anslaget till Kontrollstyrelsen: Kontroll å tillverkningsavgifter må tagas i anspråk erforderligt belopp till engångsersättningar, i enlighet med vad utskottet i det föregående förordat;

6) medgiva, att överkontrollörerna C. A. Hammarlund och I. S. J. Gemzell må från och med månaden näst efter den, varunder deras förordnanden såsom överkontrollör upphöra, under återstående livstid från anslaget till diverse pensioner

och understöd m. m. uppbära en årlig pension av vardera 3,096 kronor.

Stockholm den 28 november 1939.

På första särskilda utskottets vägnar:

ANDERS RÅSTOCK.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Bärg* i Katrineholm, *Velander*, *Eriksson* i Ljusdal, *Gustafsson* i Benestad, *Berling*, *Andrén*, *Sjödahl*, *Sköldén*, *Ekman*, *Andersson* i Rixö, *Ohlin* och *Öman*; samt

från andra kammaren: herrar *Råstock*, *Bagge*, *Svensson* i Grönvik, *Olsson* i Gävle, *Anderson* i Norrköping, *Jonsson* i Eskilstuna, *Andersson* i Falkenberg, *Carlström* i Södergården, *Andersson* i Tungelsta, *Andersson* i Dunker, *Gustavson* i Västerås och *Gustafson* i Dädesjö.

Reservationer:

1) av herrar *Velander*, *Andrén*, *Öman*, *Bagge* och *Anderson* i Norrköping, som ansett, att utskottets yttrande och hemställan bort hava följande lydelse:

»För att täcka de av krissituationen framkallade extraordinära statsutgifterna måste även en höjning av maltdrycksbeskattningen tillgripas. Utskottet delar departementschefens uppfattning att därvid den nuvarande maltdrycksbeskattningen bör ersättas med en produktbeskattning och har ingen erinran mot det i propositionen därutinnan framlagda förslaget, vilket grundats på maltdryckskommitténs i denna del enhälliga betänkande.

Beträffande skattesatsernas storlek finner utskottet de i propositionen anförda skälen för att skattehöjningen för maltdrycker av andra klassen bör begränsas till 3 öre per flaska vara övertygande. Utskottet kan jämväl, på de av maltdryckskommittén anförda skälen, tillstyrka den föreslagna skattesatsen för maltdrycker av tredje klassen.

I propositionen har departementschefen uttalat, att maltdryckskommitténs förslag om höjning av alkoholhalten hos pilsnerdricka från 3.2 till 3.4 vikt-

procent icke upptagits, enär denna fråga syntes böra lösas först i samband med en reform av bestämmelserna om försäljning av pilsnerdricka.

Enligt utskottets mening äger frågan emellertid icke något nödvändigt samband med försäljningslagstiftningen utan bör tvärtom — på sätt som skett inom maltdryckskommittén — behandlas i samband med den föreslagna omläggningen av beskattningssystemet. Att frågan upptages i sistnämnda sammanhang synes så mycket mer motiverat, som skäl finnes till antagande, att en eljest befarad nedgång i maltdryckskonsumtionen till följd av den föreslagna skattehöjningen i någon mån skulle motverkas av en förbättring av pilsnerdrickats kvalitet och sålunda det åsyftade statsfinansiella resultatet av skattehöjningen med större säkerhet uppnås.

Utskottet vill även erinra därom, att då bevillningsutskottet vid årets lagtima riksdag i sitt betänkande nr 32 avvisade väckta motioner om starkporterns frigivande, utskottet särskilt hänvisade till att enligt maltdryckskommitténs förslag en mindre höjning av den övre alkoholgränsen för maltdrycker av andra klassen borde vidtagas. En sådan höjning, som ur nykterhets synpunkt icke behöver väcka några betänkligheter, bör därför nu vidtagas i samband med maltdrycksbeskattningens omläggning. Utskottet tillstyrker sålunda de motionsvis framställda yrkandena att övre alkoholgränsen för maltdrycker av andra klassen bestämmas till 3.4 viktprocent.

I propositionen har med avvikelse från maltdryckskommitténs förslag stadgats skatteplikt jämväl för det till bryggeriernas personal utgående s. k. dagölet. Därvid har bland annat åberopats, att kontrollstyrelsen i motsats till maltdryckskommittén funnit det icke vara förenat med alltför stora svårigheter att åvägabringa erforderlig kontroll över myckenheten utlämnat dagöl. Utskottet håller emellertid före, att dessa svårigheter underskattats. En regel av innebörd att allenast de maltdrycker, som från bryggeri utföras till försäljning, skola beskattas, synes möjliggöra en enklare och säkrare kontroll. Utskottet finner även ett skäl för att dagölet bör undantagas från skatteplikt i det förhållandet att i proposition nr 81 angående skatt å läskedrycker m. m. någon beskattning icke ifrågasättes för de drycker, som personalen vid läskedrycks- och vattenfabriker enligt gällande avtal erhåller.

Utskottet föreslår därför att i förslaget till förordning om tillverkning och beskattning av maltdrycker göres sådan ändring att s. k. dagöl undantages från beskattningen.

Beträffande bestämmelserna — — — (= utskottet sid: 31 rad 16 uppifrån —sid. 31 sista raden) — — — någon åtgärd.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen, med förklarande att Kungl. Maj:ts proposition nr 68 icke kunnat oförändrad av riksdagen bifallas samt i anledning av de likalydande motionerna I: 20 och II: 28 samt motionen II: 27 ävensom med avslag å de likalydande motionerna I: 19 och II: 29 samt motionen II: 33, måtte

- 1) antaga vid propositionen fogade förslag till
  - a) förordning angående tillverkning och beskattning av maltdrycker med den ändring att 3 och 12 §§, 14 § 1 mom., 18 § 1 mom. samt 32 § 1 mom. erhålla följande lydelse:

3 §.

Maltdrycker indelas i tre klasser.

Första klassen omfattar maltdrycker, vilkas alkoholhalt icke överstiger en och åtta tiondels viktprocent.

Andra klassen omfattar maltdrycker, vilkas alkoholhalt överstiger en och åtta tiondels men icke tre och fyra tiondels viktprocent.

Tredje klassen omfattar maltdrycker, vilkas alkoholhalt överstiger tre och fyra tiondels viktprocent.

12 §.

För maltdrycker — — — erlægga skatt.

Från skatteplikt undantagas maltdrycker, som från bryggeri utlämnas för utförelse ur riket eller till svensk frihamn eller såsom prov för analytisk undersökning, så ock maltdrycker, som inom bryggeri utlämnas till personalen för förbrukning därstädes eller som inom bryggeri användas för tekniskt ändamål eller där förstöras.

14 §.

1. Tillverkare i skattepliktigt bryggeri skall föra följande journaler, vilka för varje klass av maltdrycker, som rörelsen omfattar, skola utvisa:

a) *bryggjournal*: verkställda brygder samt myckenheten använda råämnen ävensom vörtens volym och extrakthalt;

b) *tappningsjournal*: myckenheten tappade maltdrycker;

c) *friölsjournal*: myckenheten maltdrycker, som inom bryggeriet utlämnas till personalen för förbrukning därstädes, där användas för tekniskt ändamål eller där förstöras under sådana omständigheter, att myckenheten kan fastställas;

d) *försäljningsjournal*: myckenheten maltdrycker, som utföres från bryggeriet; samt

e) *införseljournal*: myckenheten maltdrycker, som efter utlämning från bryggeriet återinföres till bryggeriets lager eller som dit införes från annat bryggeri.

18 §.

1. Tillverkare i skattepliktigt bryggeri skall för varje månad upprätta och senast å åttonde söckendagen efter månadens utgång till kontrollstyrelsen insända en på tro och heder avgiven deklARATION angående den myckenhet maltdrycker av andra och tredje klasserna, som under månaden enligt försäljningsjournalen utförts från bryggeriet, och den myckenhet malt-

drycker av nämnda båda klasser, för vilken avdrag må göras vid skattens beräkning enligt vad i 17 § sägs. I deklarationen skall tillika angivas den skatt, som belöper å den i deklarationen upptagna beskattningsbara myckenheten.

Å deklarationen — — — andra stycket.

32 §.

1. Befinnes alkoholhalten i maltdryck, som tillverkats i skattepliktigt bryggeri och som utlämnats därifrån på kärl, stämplat med beteckning för maltdryck av andra klassen, överstiga tre och fyra tiondels viktprocent, straffes bryggeriföreståndaren med dagsböter, ej under tjugu.

Har förseelsen — — — fem dagsböter.

b) förordning om — — — (= utskottet sid. 32 rad. 10 uppfifrån—slutet) — — — 3,096 kronor.»

2) av herrar *Ohlin*, *Svensson* i Grönvik, *Carlström* i Södergården och *Andersson* i Dunker, som ansett, att utskottets yttrande och hemställan bort hava följande lydelse:

»Den föreslagna förhöjningen av beskattningen av maltdrycker har i förvarande proposition, liksom fallet var med förhöjningen av skatten å spritdrycker, betraktats ur rent statsfinansiell synpunkt. Frågan blir därför närmast vilken skattehöjning, som skulle ge statskassan största möjliga inkomst, utan att vara så hög, att däremot andra vägande skäl skulle kunna anföras. Enligt utskottets mening kommer man från denna utgångspunkt till en större skatteförhöjning å maltdrycker av andra klassen än den som av Kungl. Maj:t föreslagits. En förhöjning av skatten, motsvarande ungefär 5 öre per flaska, kan väntas inbringa för statskassan väsentligt större belopp än den föreslagna förhöjningen med 3 öre. Att ölet fördyras med ytterligare 2 öre per flaska skulle nämligen, om man får döma av tidigare erfarenheter, sannolikt ej minska konsumtionen i proportion till prisförhöjningen. Utskottet hänvisar till att den prisökning som ägde rum år 1933 — det är just konsumtionsnedgången vid detta tillfälle som allmänt tagits som ett bevis för att efterfrågan på öl är mycket priskänslig — i själva verket framkallade en konsumtionsminskning, som synes hava varit procentuellt vida *mindre* än prishöjningen. Den senare uppgick vid detta tillfälle — på vissa håll i två etapper — till 3 öre eller nära 17 procent. Att denna prisförhöjning genomfördes under en period av fallande konjunkturer och avtagande förbrukning, bl. a. av maltdrycker, gav det intrycket, att pristegringens verkan på konsumtionens omfattning var mera betydande, än den i själva verket torde ha varit. På grund av konjunkturförsämringen hade nämligen under tillverkningsåret 1932/33 konsumtionen redan *före* skattehöjningen undergått en minskning med c:a 12 procent, i jämförelse med föregående år. *Efter* skattehöjningen låg förbrukningen un-

der detta tillverkningsår — delvis under inverkan av byggnadskonflikten — 17 à 18 procent lägre än under samma månader föregående år. Prishöjningen synes alltså ha minskat konsumtionen endast med skillnaden mellan dessa procenttal. Även om det ej är säkert, att konjunkturförsämringen, sådan den framträder i en minskning av konsumenternas efterfrågan, hade precis samma hastighet under de jämförda perioderna, göra dessa siffror det ganska klart, att konsumtionen av maldrycker i då aktuella prislägen icke av prishöjningen reducerades i tillnärmelsevis samma proportion som priset höjdes. Man saknar anledning förmoda att det skulle förhålla sig väsentligt annorlunda i ett prisläge på 22—24 öre per flaska. Även om man emellertid skulle göra det i och för sig knappast berättigade antagandet, att konsumtionen i detta läge avtager i fullt samma proportion som priset höjes — d. v. s. 8 à 9 procent — så skulle likväl en skatthöjning med 2 öre per flaska för statskassan inbringa ett belopp på 4 à 5 milj. kr. Skulle förbrukningen reduceras med halva det procenttal, varmed priset höjes, vilket är mera sannolikt, så skulle denna skatthöjning tillföra statskassan 7 à 8 milj. kr. En inkomst av denna storleksordning har staten i nuvarande ansträngda statsfinansiella läge enligt utskottets mening ej råd att avstå ifrån.

Utskottet vill understryka departementschefens uttalande, att man torde kunna räkna med att bryggerierna själva påtaga sig viss del av skatthöjningen.

En väsentlig skatthöjning sammanhänger indirekt med många andra spörsmål rörande maldryckernas framställning och försäljning i vårt land. Dessa saker ha av Kungl. Maj:t ej i propositionen upptagits till behandling. Kungl. Maj:t har emellertid förbundet förslaget om skatthöjning med en omläggning av maldrycksbeskattningen från nuvarande maltbeskattning till en s. k. produktbeskattning. Enligt utskottets mening skulle även denna fråga utan större olägenhet kunnat ställas på framtiden och hava upptagits till behandling i ett större sammanhang efter att erfarenheter insamlats rörande nuvarande skatteforms för- och nackdelar vid höjd beskattning. Då emellertid Kungl. Maj:t så bestämt hävdadt, att en övergång till produktbeskattning bör ske redan nu, vill utskottet ej påyrka någon ändring på denna punkt utan begränsar sig till att yrka den ändringen i Kungl. Maj:ts förslag, att skatten å maldrycker av andra klassen höjes med 15 öre per liter.

Inom utskottet har framförts den meningen, att en höjning av alkoholgränsen i enlighet med maldryckskommitténs förslag skulle leda till ett bättre skatteresultat. Då emellertid övergången till produktbeskattning gör det möjligt och troligt att tillverkarna redan med oförändrad alkoholgräns komma att framställa en, enligt många konsumenters mening, bättre maldryck än det nuvarande ölet, finner utskottet ej anledning att nu upptaga frågan om en förändring av alkoholgränsen till behandling.

Beträffande bestämmelserna — — — (= utskottet sid. 31 rad 16 uppfifrån—sid. 31 sista raden) — — — någon åtgärd.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen, med förklarande att Kungl. Maj:ts proposition nr 68 icke kunnat oförändrad av riksdagen bifallas samt i anledning av de likalydande motionerna I: 19 och II: 29 ävensom med avslag å de likalydande motionerna I: 20 och II: 28 samt motionerna II: 27 och II: 33, måtte

1) antaga vid propositionen fogade förslag till

a) förordning angående tillverkning och beskattning av maltdrycker med den ändring att 13 § samt punkt 4 av övergångsbestämmelserna erhålla följande lydelse:

13 §.

Skatten utgår

för maltdryck av andra klassen med trettiosex öre för liter samt för maltdryck av tredje klassen med femtiofyra öre för liter.

Vid varje — — — skattepliktigt bryggeri.

Kontrollstyrelsen må — — — bryggeri igångsatts.

Övergångsbestämmelser.

4. För tiden intill utgången av tillverkningsåret den 1 oktober 1941—den 30 september 1942 skall, utan hinder av vad i 13 § första stycket stadgas, skatten för maltdrycker av andra klassen vid varje skattepliktigt bryggeri utgå med allenast trettiofyra öre för liter för de första sextusen femhundra hektoliterna av den under varje tillverkningsår beskattningsbara myckenheten samt med trettiofyra och ett halvt öre för liter för nästa sextusen femhundra hektoliter. För varje därpå följande tillverkningsår skall skatten för nämnda kvantiteter ökas med ett halvt öre för liter, till dess densamma uppgår till trettiosex öre för liter.

b) förordning om — — — (= utskottet sid. 32 rad 10 uppiifrån—slutet) — — — 3,096 kronor.»